

LEGAL ALERT

Dochodzenie roszczeń w czasie epidemii

Epidemia COVID-19 negatywnie wpływa na sytuację gospodarczą przedsiębiorców. Wielu z nich już dzisiaj przewiduje wystąpienie do sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, co z kolei przekłada się na potencjalne problemy ich kontrahentów, w tym zwłaszcza wierzycieli.

Widmo upadłości kontrahenta zalegającego z zapłatą powinno skłonić przedsiębiorcę do podjęcia natychmiastowych działań prawnych. Jednak w związku z ograniczeniami w działaniu sądów wprowadzonymi przepisami Tarczy Antykryzysowej¹ (brak rozpraw i posiedzeń jawnych, z wyjątkiem tych w tzw. sprawach pilnych, zawieszenie terminów procesowych i sądowych), przedsiębiorca może zastanawiać się czy czasie epidemii istnieje jakikolwiek sposób na uzyskanie w rozsądnym czasie należytej ochrony prawnej. Przepisy Tarczy Antykryzysowej nie wprowadzają żadnego „nadzwyczajnego” sposobu dochodzenia roszczeń w stanie epidemii. Pozostaje więc umiejętnie skorzystać z istniejących już instytucji prawnych.

Efektywnym rozwiązaniem może okazać się wystąpienie przez przedsiębiorcę do sądu z wnioskiem o udzielenie **zabezpieczenia roszczeń** na czas postępowania sądowego.

Największą zaletą postępowania zabezpieczającego dla przedsiębiorcy poszukującego ochrony prawnej jest **wykonalność** postanowienia sądu. Oznacza to, że na podstawie uzyskanego postanowienia o zabezpieczeniu wnioskodawca może np. zablokować środki na rachunku bankowym przeciwnika jeszcze przed ewentualnym zaskarżeniem postanowienia, czy przed złożeniem pozwu w sprawie. Co istotne, kontrahent przeciwko któremu zostało wydane postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia dowie się o tym dopiero od komornika sądowego, który doręczy mu odpis postanowienia. W wielu przypadkach znacznie zwiększa to szanse na skuteczne wykonanie żądanego zabezpieczenia. Środki zabezpieczone przez komornika nie trafiają bezpośrednio do wnioskodawcy, tylko na specjalny rachunek depozytowy, na którym oczekują prawomocnego rozstrzygnięcia sporu. Przedsiębiorca, który uzyskuje zabezpieczenie i skutecznie je wykonuje, już na wstępnym etapie procesu ma pewność, że w przypadku uzyskania korzystnego wyroku, wyrok ten zostanie w przyszłości wyegzekwowany.

Warto zwrócić uwagę, że uzyskanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia możliwe jest **w stosunkowo krótkim czasie**. Do spraw z zakresu zabezpieczenia roszczeń nie znajdują bowiem zastosowania wspomniane powyżej ograniczenia w procedowaniu i orzekaniu sądów wprowadzone przepisami Tarczy Antykryzysowej. Niezależnie od pewnych wątpliwości, co do tego, czy przepisy Tarczy Antykryzysowej uznają sprawy o zabezpieczenie za sprawy z grupy tzw. „spraw pilnych”, nie stoją one na przeszkodzie składaniu tego rodzaju wniosków przez strony. Wydaje się zarazem, iż skoro wnioski te w przeważającej mierze rozpoznawane są na posiedzeniach niejawnych, nic nie stoi na przeszkodzie rozpoznawaniu ich przez sąd w ustawowym terminie tj. w ciągu tygodnia od złożenia (w praktyce obserwuje się jednak, że terminy te bywają jednak dłuższe).

¹ Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

Koszt zainicjowania postępowania zabezpieczającego będzie niższy niż zwykłego postępowania. Wystąpienie z wnioskiem o zabezpieczenie wiąże się z obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej – w przypadku gdy wniosek jest składany wraz z pozwem opłata sądowa wyniesie 100 zł, jeżeli zaś wniosek poprzedza złożenie pozwu – ¼ opłaty od pozwu (stanowiącej 5% wartości dochodzonego roszczenia) – jednak późniejsza opłata od pozwu ulega pomniejszeniu o opłatę od wniosku.

Oczywiście uzyskanie postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia nie rozstrzyga definitywnie sporu pomiędzy stronami, a stanowi dopiero początkowy etap dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Uwzględniając jednak aktualne ograniczenia w funkcjonowaniu sądów, każdy przedsiębiorca poszukujący efektywnej ochrony prawnej, powinien wziąć pod uwagę możliwość skorzystania właśnie z postępowania zabezpieczającego.

W razie jakichkolwiek pytań do wskazanych powyżej kwestii prosimy o kontakt z naszymi prawnikami:

➤ **adwokatem Patrycją Piotrowską** patrycja.piotrowska@laszczuk.pl

➤ **adwokatem Janem Rysińskim** jan.rysinski@laszczuk.pl